

Πειραιάς, 16 Αυγούστου 2018

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΕΒΕΠ: «Η οικονομία και η διπλωματία παίζουν αμφίδρομο ρόλο στις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας»

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία των διμερών συναλλαγών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, προσπαθώντας να εκτιμήσει τους κραδασμούς και τις επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία από τη χρηματοοικονομική κρίση που ξέσπασε πρόσφατα στην γειτονική χώρα.

Πριν την κρίση στη Τουρκία, η οικονομία έδειχνε να αγνοεί την μέχρι σήμερα ένταση στις διπλωματικές σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας και ακολουθούσε αντίθετη πορεία. Όπως μάλιστα προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία της περυσινής χρονιάς, οι οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών ενισχύθηκαν, το διμερές εμπόριο αυξήθηκε σταθερά, ελληνικές επιχειρήσεις επένδυσαν στην γειτονική χώρα, ενώ τουρκικά κεφάλαια τοποθετήθηκαν αντίστοιχα στην Ελλάδα, με έμφαση τον τουριστικό τομέα, τις μαρίνες, τα ξενοδοχεία και άλλα ακίνητα. Συγκριτικά πάντως με το μεγάλο μέγεθος της τουρκικής αγοράς, αλλά και της γειννίαςσης, ο όγκος των εμπορικών σχέσεων είναι σχετικά περιορισμένος, αλλά με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης, εφόσον βέβαια επιλυθούν τα χρονίζοντα εθνικά θέματα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, που αφορούν στο 2017, έτος κατά το οποίο είχε αρχίσει να αυξάνεται η ένταση στις σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας, το διμερές εμπόριο είχε ανοδική πορεία. Ειδικότερα, ο όγκος του διμερούς εμπορίου των δύο χωρών το 2017 αυξήθηκε κατά 24,2%, αφού το 2016 ήταν 2,73 δις ευρώ, και το 2017 αυξήθηκε σε 3,39 δις ευρώ. Η διεύρυνση των εμπορικών ανταλλαγών οφείλεται βασικά στην θεαματική αύξηση των ελληνικών εξαγωγών, κατά το περασμένο έτος, με αποτέλεσμα **το εμπορικό ισοζύγιο, από ελλειμματικό το 2016 να έχει μετατραπεί σε πλεονασματικό για την Ελλάδα το 2017.** Ειδικότερα, η αξία των ελληνικών εξαγωγών του 2016, ανήλθε σε 1,35 δις ευρώ και οι εισαγωγές από την Τουρκία ανήλθαν σε 1,38 δις ευρώ, με το ισοζύγιο να είναι ελλειμματικό σε βάρος της Ελλάδας κατά 23,2 εκ. ευρώ. Η κατάσταση όμως άλλαξε άρδην το 2017, καθώς η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς την Τουρκία εκτινάχθηκε στο ποσό των 1,95 δις ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 44,4%. Επίσης η Τουρκία το 2017 ήταν ένας από τους βασικούς εμπορικούς εταίρους της χώρας μας, καθώς απορρόφησε το 6,9% του συνόλου των εξαγωγών μας, έναντι 5,4% που ήταν το αντίστοιχο μερίδιο το 2016. Είναι σαφές, ότι **η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της Τουρκίας θα επηρεάσει αισθητά τις ελληνικές εξαγωγές φέτος, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα συγκριτικά στοιχεία για το πρώτο εξάμηνο του 2018.** Το αντίστοιχο ποσοστό για την Τουρκία, δηλαδή η αναλογία των εξαγωγών προς την Ελλάδα επί του συνόλου των τουρκικών εξαγωγών είναι ελάχιστη. Οι εισαγωγές από την Τουρκία το 2017 ανήλθαν στο ποσό των 1.434,3 εκ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 4,4%. Το εμπορικό ισοζύγιο το 2017 ήταν πλεονασματικό, υπέρ της Ελλάδας κατά 517,2 εκ. ευρώ, ενώ το 2016 ήταν πλεονασματικό για την Τουρκία κατά 23,2 εκ. ευρώ.

Τα βασικότερα εξαγωγικά προϊόντα από την Ελλάδα μετά τα πετρελαιοειδή που απορροφά η Τουρκία είναι το βαμβάκι, βιομηχανικά προϊόντα πλαστικών, αλουμινίου, χαλκοσωλήνες, μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός. Τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα περιλαμβάνουν χάλυβα, πλαστικά, οχήματα, έτοιμα ενδύματα, έπιπλα και ψάρια ιχθυοκαλλιέργειας, ενώ γενικά μικρή είναι η συμμετοχή των τροφίμων με περίπου 7% στο σύνολο των εξαγωγών.

Οι σημαντικότερες ελληνικές εταιρείες που έχουν επενδύσει στη Τουρκία είναι η Tiran, Chipita, Ελληνικοί Λευκόλιθοι ΑΕ, Πλαστικά Κρήτης, Alumil, Isomat, Palaplast, Eurodrop, Kleeman, Intrakom, Intralot, Intell Solutions, η Καρέλια κ.α.. Το ύψος των ελληνικών επενδύσεων έχει πάντως περιοριστεί σημαντικά μετά την πώληση της Finansbank από την ΕτΕ έναντι 2,7 δις ευρώ. Αντίστοιχα σημαντικές επενδύσεις έχουν πραγματοποιήσει στην Ελλάδα από τους ομίλους Dogus και Koc. Η Dogus συμμετέχει με 30% στη κοινοπραξία του Αστέρα Βουλιαγμένης, με 50% στο Hilton και με 50% στη μαρίνα του Φλοίσβου. Επίσης ο ίδιος τουρκικός όμιλος κατέχει το 99% της K&G Διαχείριση Μαρινών Μεσογείου ΑΕ που ελέγχει τη Μαρίνα Ζέας στον Πειραιά, μαρίνες στη Κέρκυρα, τη Λευκάδα και τη Μυτιλήνη. Ο όμιλος Koc έχει αγοράσει το 80% της Olympic Commercial & Tourism Enterprises SA που ελέγχει το Avis Budget Group στην Ελλάδα. Άλλες τουρκικές επιχειρήσεις με παρουσία στην Ελλάδα είναι οι όμιλοι Eren Holding, Pak Holdings στη χαρτοποιία, η Polisan στη βιομηχανία χημικών και η κρατική τράπεζα Ziraat. **Προβληματισμό στις διεθνείς αγορές δημιουργεί η αποπληρωμή του υψηλού δανεισμού των τουρκικών τραπεζικών ομίλων και επιχειρήσεων σε δολάρια και ευρώ κυρίως σε ισπανικές και ιταλικές τράπεζες.**

Ο Πρόεδρος του Ε.Β.Ε.Π. και της Ε.Σ.Ε.Ε., Βασίλης Κορκίδης, δήλωσε σχετικά:

«...Η χρηματοοικονομική κρίση στη Τουρκία δημιουργεί αναταράξεις και στην Ελλάδα, εξαιτίας της έκθεσης δανεισμού ευρωπαϊκών τραπεζών σε τουρκικές τράπεζες, καθώς και από τις ανοδικές αποδόσεις των ομολόγων, λίγο πριν την μεταμνημονιακή έξοδό μας στις αγορές. Επιπλέον η κρίση στη γείτονα χώρα χτυπάει καμπανάκι για το εμπορικό πλεόνασμα, ενώ αναμένεται σημαντική κάμψη των εξαγωγών μας το 2018 εξαιτίας της υποτίμησης της λίρας, την μείωση της ζήτησης και φυσικά την επιδείνωση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης. Υπό τις κρίσιμες συνθήκες που διαμορφώνονται, αμοιβαίο συμφέρον για τις δύο χώρες θα είναι η δημιουργία σχέσεων καλής γειτονίας, με την αξιοποίηση της «οικονομικής διπλωματίας», που πάντα παίζει σημαντικό ρόλο και συμβάλει στην εξομάλυνση των διακρατικών σχέσεων. Σαφώς, υπάρχει ο κίνδυνος, να ισχύσει και το αντίστροφο, όπου μία γεωπολιτική και διπλωματική κρίση καταστρέφει τις όποιες οικονομικές σχέσεις έχουν αναπτυχθεί. Οι οικονομικές γέφυρες συνεργασίας τις περισσότερες φορές φαίνεται να αποδίδουν, αφού τα στοιχεία για τις διμερείς συναλλαγές Ελλάδας-Τουρκίας μέχρι σήμερα τουλάχιστον ήταν εντυπωσιακά, παρά τις έντονες αντιπαραθέσεις για τις μεταναστευτικές ροές και άλλα σοβαρά εθνικά θέματα. Τέλος, χαιρετίζουμε το αίσιο τέλος της απελευθέρωσης και επιστροφής των δύο Ελλήνων στρατιωτικών στη πατρίδα μας...»